

PCV chemotherapie

Hier vindt u meer informatie over de behandeling.

In overleg met uw arts is er gekozen voor de behandeling van uw hersentumor met PCV. PCV is een chemotherapie met een combinatie van 3 verschillende medicijnen (cytostatica), namelijk Procarbazine, Lomustine en Vincristine. Alle drie remmen op een verschillende manier de celdeling. Hierdoor kunnen kankercellen effectiever worden bestreden. Chemotherapie wordt gebruikt om de ziekte te remmen, en als genezing niet meer mogelijk is, de klachten te verminderen. De kwaliteit van leven wordt dan doorgaans als beter ervaren.

Hoe werkt chemotherapie?

De cellen in uw lichaam delen zich om zich constant te vernieuwen. Kankercellen delen zich sneller dan andere lichaamscellen en kennen een ongeremde groei. Chemotherapie heeft een remmend effect heeft op de deling van cellen. De kankercellen zijn gevoeliger voor de remmende werking van chemotherapie dan gewone cellen. Door de remming van celdeling kunnen tumoren niet meer groeien. Hierdoor gaan de cellen in de tumor dood en worden dan door het lichaam vernietigd.

Na elke twee kuren wordt gekeken met een MRI scan of de therapie aanslaat. Er wordt gekeken of de tumor stabiel gebleven is of kleiner geworden is. Zolang de tumor stabiel blijft en u de chemotherapie goed verdraagt, kan de behandeling worden voortgezet.

Kleine hoeveelheden van de chemokuur komen tot 4 dagen na de kuur terecht in uw urine en ontlasting. Om onnodige blootstelling hieraan te voorkomen, raden wij u aan om na het gebruik van de wc altijd goed door te spoelen met het deksel dicht. Bij het opruimen van gemorste urine, ontlasting of braaksel doet u handschoenen aan en gooit u het gebruikte doekje weg.

De PCV kuur

- Op dag 1 slikt u de Lomustine capsules. Neem de capsule(s) in op een lege maag. Een lege maag heeft u vanaf drie uur na een maaltijd. Neem bij voorkeur dan ook de capsules in voor het slapen gaan.
- Op dag 8 begint u met het slikken van Procarbazine capsules. Dit doet u 14 dagen lang. De capsules neemt u, zonder op te kauwen, met water of vruchtensap in.
- Op dag 8 en dag 29 wordt via een infuus in de arm het middel Vincristine toegediend. Dit gebeurt op het Dagcentrum Interne Geneeskunde. Het infuus wordt in 15 minuten toegediend. Als de kuur klaar is mag u naar huis. We raden aan dat iemand u haalt of brengt, deze persoon mag ook tijdens de kuur aanwezig zijn. Hebt u niemand om u te halen of brengen? Dan is vervoer per taxi mogelijk. Dit wordt door de meeste zorgverzekeraars vergoed. Informeer van tevoren hiernaar bij uw zorgverzekeraar. Uw behandelend arts kan dan een vervoersverklaring schrijven.

U krijgt maximaal 6 kuren, die elke 6 weken zullen plaatsvinden. Afhankelijk hoe u de kuren verdraagt kan uw arts besluiten minder/meer kuren te geven.

Kleine hoeveelheden van de chemokuur komen tot 2 dagen na de kuur terecht in urine en ontlasting. Om u en uw huisgenoten niet onnodig bloot te stellen hieraan raden wij u aan om na het gebruik van het toilet altijd goed door te spoelen met het deksel dicht. Bij het opruimen van gemorste urine, ontlasting of braaksel doet u handschoenen aan en gooit u het gebruikte doekje weg.

Week 1	Dag 1 Lomustine slikken		
Week 2		Dag 8 t/m 21 Procarbazine slikken	Dag 8 Vincristine infuus
Week 3			
Week 4			
Week 5			Dag 29 Vincristine infuus
Week 6			

Wat mag ik wel en niet doen, eten en drinken?

✓ Wat mag ik wel en niet doen

U mag bijna al uw dagelijkse activiteiten blijven ondernemen. Hieronder nog een aantal adviezen.

- Bescherm uw lichaam tegen de zon
- Smeer u in met zonnebrandcrème factor 20 of hoger wanneer u de zon in gaat.
- Omdat in vaginaal vocht (en sperma) ook wat chemo wordt uitgescheiden raden wij aan om tot zeven dagen na de kuur een condoom te gebruiken.
- Neem tijdens de chemokuren voorzorgmaatregelen, zodat u of uw partner niet zwanger raakt. Het effect van de chemokuren op het ongeboren kind is namelijk onbekend. Geef tijdens het gebruik van de chemokuren ook geen borstvoeding. Indien er sprake is van kinderwens, overleg dit dan met uw specialist.
- Zoenen, knuffelen en aanraken kan zonder problemen.
- De beleving van seks kan heel anders worden in deze periode, lees ook het informatieblad seksualiteit en kanker, verkrijgbaar in het ontmoetingscentrum.
- Stel een bezoek aan de tandarts uit tot na de chemotherapie. Indien u toch naar de tandarts moet gaan, overleg dan met uw behandelend arts of er voorzorgmaatregelen moeten worden getroffen.
- Overleg met uw behandelend neuroloog of u motorvoertuigen mag besturen of alleen mag gaan zwemmen.

Als u niet goed weet of iets wel mag/kan tijdens de behandeling, vraag dit dan aan uw behandelend arts in het ziekenhuis.

✓ Wat mag ik eten en drinken

Bepaalde voedingsmiddelen kunnen in combinatie van deze middelen bijwerkingen hebben. Gebruik dan ook geen:

- Rauw vlees(waren) zoals biefstuk, rosbief, carpaccio, tartaar; filet americain, rosbief, rauwe ham, parmaham, ossenworst,
- Chorizo, salami, cervelaat, Franse droge worst. Goed verhit zijn deze producten wel toegestaan.
- Leverworst, leverpastei, paté;
- Rauwe vis, zoals rauw tonijn, sushi. Voorverpakte gerookte vis; zoals gerookte zalm, makreel en paling. Rauwe schelpdieren zoals oester;
- Haring, dagvers, is toegestaan;
- Zachte rauwmelkse kaas (au lait cru) en rauwe melk;

- Schimmelkazen, en oude kazen. Boerenkaas en schimmelkaas van gepasteuriseerde melk is toegestaan;

- Rauwe/zacht gekookte eieren, dooier moet gestold zijn;
- Probiotica zoals Yakult, Vifit, Actimel en Activia;
- Alcohol;
- Grapefruit, noten en bananen
- Softijs

Tijdens de chemokuur kan uw smaak veranderen en uw eetlust verminderen. Indien gezond eten moeilijk wordt, probeer dan in elk geval zoveel calorieën binnen te krijgen dat u op gewicht blijft.

Bijwerkingen

Doordat chemotherapie ook de deling van gezonde cellen remt, kunnen er bijwerkingen optreden. Om u hierop voor te bereiden staan de meest voorkomende hieronder benoemd.

✓ **Verminderde werking beenmerg**

In uw beenmerg worden witte, rode bloedcellen en bloedplaatjes aangemaakt. Door de chemotherapie kan de aanmaak van deze 3 types bloedcellen verminderen.

- Wordt het aantal witte bloedcellen te laag, dan bent u extra gevoelig voor infecties. Hier reageert u heftiger op en u kunt dan ook in een korte tijd heel ziek worden. Krijgt u koorts (temperatuur 38,5 Gr.C of hoger) dan wordt u dringend geadviseerd onmiddellijk contact op te nemen met het MUMC+. Gelukkig komt dit zelden voor.
- In het beenmerg worden ook de bloedplaatjes gemaakt die zorgen voor de bloedstolling. Door een tekort aan bloedplaatjes bent u extra gevoelig voor bloedingen en het ontstaan van blauwe plekken. Krijgt u een bloedneus, blauwe plekken zonder stoten of kleine rode plekkjes op de onderbenen, neem dan direct contact op met het ziekenhuis.

✓ **Misselijkheid en braken**

Door de PCV medicatie kan u misselijk worden en gaan braken. Om dit zoveel mogelijk te voorkomen krijgt u ondersteunende medicatie voorgeschreven. Neem dit voor het innemen van de capsules van Lomustine en Procarbazine in. Vlak voor de infuus met chemotherapie krijgt u via het infuus een middel tegen misselijkheid. Ook krijgt u voor thuis, recepten mee voor medicatie tegen de misselijkheid. Als u lang misselijk blijft, neemt u drie keer per dag Metoclopramide (Primperan) pillen van 10 mg. Kunt u door de misselijkheid niet slikken, gebruik dan de zepillen van 10 mg.

Zorg dat u, ook als niet kunt eten, voldoende drinkt: tot 2 liter per dag. Drink afwisselend water, vruchtensap, bouillon of limonade. Blijft u ondanks de voorzorgsmaatregelen langer dan 24 uur misselijk en u houdt u niets meer binnen, neem dan contact op met het ziekenhuis. Als de misselijkheid zeer heftig is geweest zal de arts u voor de volgende kuur sterkere medicatie voorschrijven.

✓ **Obstipatie of diarree**

Tijdens de chemokuur kunt u last krijgen van darmverstoppingen. Om dit te voorkomen is het belangrijk dat u genoeg drinkt: tenminste 2 liter per dag. Ook is het belangrijk dat u zoveel mogelijk volkoren producten, groenten en fruit eet en beweegt. Hebt u meer dan 3 dagen geen ontlasting of heeft u last van heftige buikkrampen, neem dan contact op met het ziekenhuis. Is de darmverstopping niet zo heftig, maar wel hinderlijk, meldt dit dan tijdens uw polikliniekbezoek. U arts kan u dan medicijnen voorschrijven om dit te voorkomen.

Ook het omgekeerde, diarree kan zelden voorkomen. Ook dan is belangrijk om 2 liter vocht of

meer te drinken. Drink, indien mogelijk, afwisselend water, vruchtensap, bouillon, limonade. Indien de diarree meer dan 24 uur aanhoudt, neem dan contact op met het ziekenhuis.

✓ **Vermoeidheid**

Tijdens de chemokuren merkt u dat u sneller vermoeid wordt. Probeer dan ook een uurtje extra te rusten. Blijf wel in beweging. Verdeel uw energie goed en besteed deze vooral aan het doen van leuke dingen. Als het huishouden te zwaar is schakel dan op tijd hulp in, eventueel door middel van thuishulp. Bespreek dit met uw arts. De mate van vermoeidheid is verschillend, de duur ook. Vraag de voorlichters in het ontmoetingscentrum naar informatiebronnen over kanker en vermoeidheid. Ook kunt u deelnemen aan het programma [Oncologische Revalidatie](#).

✓ **Zenuwbeschadiging**

Door Vincristine kunnen de zenuwuiteinden van uw lange zenuwen beschadigen. Dit uit zich dan in tintelingen, een doof of slapend gevoel, of een brandende pijn in vingertoppen en/of tenen, verlies van de fijne motoriek. Dit gaat meestal vanzelf (na maanden) weer over, maar veroorzaakt soms blijvende schade. Als u hiervan last hebt meldt dit dan bij het volgende polikliniekbezoek aan uw arts, dan kan de dosering worden aangepast om ergere (blijvende) schade te voorkomen.

✓ **Dunner worden van uw haar**

Door de PVC kuur kan uw haar dunner worden. Dit treedt meestal op tussen de eerste en de tweede kuur en kan gepaard gaan met haarpijn: een prikkelend gevoel op uw hoofdhuid. Als uw haar dunner wordt, bestaat de mogelijkheid tot het aanschaffen van een pruik. Vraag hierover informatie aan uw behandelend arts of verpleegkundig specialist.

✓ **Leverfunctiestoornissen**

Door de behandeling met procarbazine kan uw leverfunctie verstoord raken. Leverfunctiestoornissen uiten zich vaak het eerste in de vorm van afwijkingen in het bloed. Daarom wordt uw bloed hierop zal dan ook regelmatig op gecontroleerd.

✓ **Pijnlijke mond en lippen**

Om een pijnlijke mond en lippen te voorkomen, begint u met het goed schoon houden van de mond.

- Poets minimaal twee keer per dag uw tanden met een niet te harde tandenborstel;
- Spoel vier keer per dag uw mond met zout water(1 mespuntje zout in 1 glas water).
- Houd uw lippen goed schoon en vet ze regelmatig in (ook de mondhoeken) met vaseline of een andere vette crème.
- Krijgt u last van een droge mond? Dan helpt het kauwen op een ijsblokje (ingevroren ananassap), kauwgom (suikervrij) of het zuigen op een suikervrij zuurtje.

Als uw mond zo pijnlijk wordt dat u niets meer kunt eten, neem dan contact op met het ziekenhuis.

Schema tijdspad voor elke kuur

In onderstaand schema staat het tijdspad voor elke kuur benoemd. Hierop kunt zelf ook aantekeningen maken.

kuur/week	1	2	3	4	5	6
1	Bloedprikken en controle op de poli Dag 1 innemen capsules Lomustine	Vanaf dag 8 elke dag Procarbazine innemen Dag 8 Vincristine infuus en bloedafname	Elke dag Procarbazine innemen	Bloed prikken en telefonisch consult arts	Dag 29 Vincristine infuus, bloedafname en controle op de poli	
2	Bloed prikken en bezoek poli arts Dag 1 innemen capsules Lomustine	Vanaf dag 8 elke dag Procarbazine innemen Dag 8 Vincristine infuus en bloedafname	Elke dag Procarbazine innemen	Bloed prikken en telefonisch consult arts	Dag 29 Vincristine infuus, bloedafname en controle op de poli	
3	Bloed prikken en bezoek poli arts Dag 1 innemen capsules Lomustine	Vanaf dag 8 elke dag Procarbazine innemen Dag 8 Vincristine infuus en bloedafname	Elke dag Procarbazine innemen	Bloed prikken en telefonisch consult arts	Dag 29 Vincristine infuus, bloedafname en controle op de poli	
4	Bloed prikken en bezoek poli arts Dag 1 innemen capsules Lomustine	Vanaf dag 8 elke dag Procarbazine innemen Dag 8 Vincristine infuus en bloedafname	Elke dag Procarbazine innemen	Bloed prikken en telefonisch consult arts	Dag 29 Vincristine infuus, bloedafname en controle op de poli	
5	Bloed prikken en bezoek poli arts Dag 1 innemen capsules Lomustine	Vanaf dag 8 elke dag Procarbazine innemen Dag 8 Vincristine infuus en bloedafname	Elke dag Procarbazine innemen	Bloed prikken en telefonisch consult arts	Dag 29 Vincristine infuus, bloedafname, en controle op de poli	
6	Bloed prikken en bezoek poli arts Dag 1 innemen capsules Lomustine	Vanaf dag 8 elke dag Procarbazine innemen Dag 8 Vincristine infuus en bloedafname	Elke dag Procarbazine innemen	Bloed prikken en telefonisch consult arts	Dag 29 Vincristine infuus, bloedafname en controle op de poli	

Contact

Heeft u na het lezen van dit document nog vragen neem dan contact met ons op. Neem daarnaast *direct* contact op met ons wanneer u de volgende klachten ervaart:

- Koorts hoger dan 38,5 graden;
- Een bloedneus, veel blauwe plekken of rode vlekjes op uw benen;
- misselijk/braken/pijnlijke mond waardoor meer dan 24 uur geen drinken binnen kunnen houden/krijgen
- meer dan 3 dagen geen ontlasting of meer dan 24 uur diarree

Tijdens kantooruren:

Polikliniek Oncologie:

043-3876400

Verpleegkundig specialist Mieke Geurts:

043-3876400, sein **62552** aanwezig op ma, do, vr

Telefoon na kantooruren, in weekenden en op feestdagen:

Verpleegafdeling A5:

043-3876510 of **043-3876513**

Websites

- www.hersentumor.nl
- www.hersenstichting.nl
- www.hersentumoren.info
- www.mumc.nl
- www.stophersentumoren.nl
- oncologie/hersentumorcentrum